GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_4$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunătória.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 97. **Brasiovu 27|15 Decembre** **1871.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 23 Dec. 1871.

Cum stamu si unde ne aflamu?

(Capetu.)

In apropiare de lun'a lui Iuniu 1867, candu se asiedià pactulu dualisticu intre Ungari'a cu Austri'a, Kossuth intr'o epistola catra Deák, publicata in „M. Ujság“, mustra pe acesta, cá pe ducele maghiariloru, mai vertosu aristocrati, chiaru cu cuvintele lui, esprese in caus'a autonomiei Ungariei inainte de acesa, dicundu: „Tu si dieu, ca „dreptulu, care in rapesce violenti'a (sila fortiata) se mai póte recastiga si numai aceea e perdutu pentru totudéun'a, ce a lasatu de vóia buna din mani vreuna natiune“, dér' ai lunecatu de pe basea autonomiei Ungariei pe calea abdicerei de dreptu, incatu trebuie se te intrebu, ca ce a mai remasu din autonomia? Ungari'a se desbraca de pusetiunea de statu si se contopesce intr'unu corpu de statu alu monarchiei austriace cu uniunea reale. — Austri'a inse -si are politic'a continuitatei sale de dreptu pentru impoterirea statului, acum numitu intr'un'a: Austro-Ungari'a, ea nu cede nemica, ce ar' poté angusta acésta unitate, ci face tóte pentru a o totu mai consolida, lati si apropia de perfectiune, cá se i crésca prestigiulu. — Intocma facura si facu si maghiarii facia cu Transilvani'a. — Ei i decretara unirea reala cu Ungari'a, pre candu mai inainte Transilvani'a erá unita numai cu uniune personale, cá o margea in coróu'a Ungariei, standu sub regele Ungariei cá Mare Principe in Transilvani'a. Deocamdata maghiarii ecsecutara numai uniunea Transilvaniei cu Ungari'a. Cu uniunea potea incapé si atata autonomia a Transilvaniei, cata o pretensera romanii d. e. si in diet'a dela Clusiu, cá se aiba diet'a sa, in care se-si póta afla si romanii garantí'a ecsistintiei nationale politice, cá connatiune perfectu egalu indreptatita, cum au croatii; dér' maghiarii mergu si mai departe, ei pretendea mai eri in diet'a din Pest'a totalea fusiune a Transilvaniei in Ungari'a, incatu se puse si terminu bugetului pentru r. comisariatu din Ardélu numai pana la finea anului 1872, candu Transilvani'a se devina fara nume, numai cá comitate ale Ungariei, buna óra cum ar' veni statiilu A. intregu centralisatu, candu s'ar imparti fara catu de pucinu respectu la dreptu de statu alu tieriloru, din care fù compusu mai inainte. — Deci déca nu se va recunósce pentru Transilvani'a nici una umbra de autonomia, romanulu din Ungari'a, catu va fi lumea maghiara, nu mai póte fi natiune politica cu dreptu perfectu egale, decatu póte reprimanduse limb'a neutrale de limba a statului, cace altfeliu tó'e limbele din Ungari'a voru pretende se fia asemene recunoscute, ce nu e prin potintia nici cu privire la politic'a de fondu nationale maghiara, nici din respectulu pretensei dificultati cu 5—6 limbe.

Indesiertu suntu déra tóte precalculele celoru ce credu, ca voru asecura viéti'a nationale politica fara autonomia cu activitatea in Pest'a, ca-ce acolo, vedemu bine, ca se facu propuneri, cá si conturile comerciantiloru se se faca totu numai maghiaresce; apoi legea de nationalitati nici asia, cum este, nu se observéza, departe de a se generalisa la o egalitate perfecta. Se va pretende de activisti se se faca tóte? Nasdraveni ómeni! Stang'a in dieta e maghiara si aristocrata, cu cera democratismu amestecata, si are preste suta deputati, si totusi, ce nu se potrivesce cu principiulu maghiaru aristocraticu nici macaru odata n'au potutu scóte la cale. Ce o se póta scóte acum activistii romani la Pest'a pentru prosperitatea poporului romanu, (celui doseditu, parasitu si ticalositu, cum dicea „Kol. K.“ si „P.“) cu vreo 20, 25, fia si o suta de deputati romani, facia cu maioritatea, o scimu inainte, ca nemica. —

Candu e vorb'a apoi de nationalitate, atunci maghiarii suntu toti dér' toti una, pentru lumea maghiara; dér' apoi activistiloru ce rola le mai remane in Pest'a? — Rol'a de dupa usia si de a aga séu a trafica cu dreptulu nationale politicu punendulu ploconu pentru nesce soarele séu posturele, si natiunea romana nobili si nenobili din Ardélu se va privi, ca s'a lapedatu ea singura de sene, de totu dreptulu seu politicu nationale etc., indata ce au luatu parte activistii ei la trafic'a intentionata. Apoi „dreptulu, care la rapesce violenti'a, se mai póte recastiga, dér' acesa e perdutu pentru totudéun'a, ce a lasatu de vóia buna din mani o natiune.“ — Vomu lucra dér' la vatr'a nóstra, ca aici suntemu avisati a ne lupta de diosu in susu pentru egalitate perfecta si pentru prosperitatea comuna a poporului. — —

Écu dér' unde ne aflamu!

Amu trecutu si prin purgatoriulu alegeriloru la representatiunile comitateloru, ne aflamu — cu tóte siretiele probate — totusi representati facia cu virilii, cá 1 la 5, déci déca virilii séu deakistii voru a face contu la o pace fundata si secura cu romanii, acum candu se afla in plena organisatiune, suntu obligati a esi din tóte reservele. Deci séu ne voru respinge tóte propunerile nóstre, si atunci vomu sci, ca s'au ruptu tóte atiele; séu voru adera si ne voru sprijini tóte propunerile de pretensiunile nóstre nationali politici, si atunci vomu incepe a tracta de diosu in susu, tóte municipiale din Ardélu pentru reabilitarea si a natiunei romane in dreptulu perfectu egalu politicu nationale. Ne e ultim'a proba, inse nu in atmosferile inalte, unde se facu traficele pervertite, ci intre vecinii, cu cari avemu a face si a desface, a incarca si a descarca tóte sarcinele si a proiecta séu a respinge tóte planurile privitórie la prosperarea ori amenuintiarea binelui comunu alu patriei. **Aici e loculu** a lucra si a propune si modificarea §§-loru din legile cele vitrege; aici a descarca tóte pasurele, apasarile si nedreptatirile; aici a pretende unanima intrepunere pentru reabilitarea drepturiloru nóstre politice nationali perfectu egali. Unu cugetu, una anima si la toti una si aceeasi actiune prin comitate; si acolo, unde voru fi numai cá de sementia alesi din gratia! — Resultatele apoi le vomu publica se misce cerulu si pamentulu din partiene! Ultimulu refugiu ne va fi la jura maiestatica! — —

Fundulu scolasticu si scólele poporali in desfiintiatulu regimentu romanu I de granitia.

De candu prin staruinti'a si zelulu unoru barbati inteligenti din fostulu regimentu romanu I sub conducerea ilustrisimului d. colonelu baronu Davidu Ursu de Margine, s'a pusu in aplicare fundulu de monturu — acum scolasticu — alu numitului regimentu, si mai vertosu, de candu acelu fondu s'a predatu spre administrare comitetului centralu alesu de representanti'a generala, si aprobatu de inaltulu regimu, impartasirile din diuarie au inceputu a fi mai dese si mai interesante in acestu obiectu.

Dóue impartasiri mai recente de acestu feliu au aparutu in numerulu Gazetei 83 si 95 alu „Albinei“ din a. c.

In cea d'antaiu s'au delineatu cele pertractate in adunarea representantiei generale din 26 si 27 Septembre a. c. si ne intereséza pre toti, in catu prin acést'a ne amu informatu fórte chiaru atatu despre starea fondului, catu si despre activitatea, energi'a si neobositulu zelu alu comitetului administrativu intru aplicarea fondului spre scopulu destinatu, pentru acést'a impartasire datorimu multimita domnului corespondinte din Fagarasiu; ér' in privinti'a ingrigirei pentru caderea propunerei domniei sale privitoria la botediulu scóleloru lu afidamu, si nutrimu firma convingere, cá din acést'a parte, fiitóri'a generatiune a fostiloru bravi granitiari, nici odata nu va caus'a caintia. — Inse cu atatu mai multe reflecsiuni si escceptiuni avemu asupra articlului aparutu in Nr. 95 alu „Albinei“ din 1-a Decembre a. c. cu titlu: „Cestiunea scóleloru din desfiintiatulu regimentu romanu I de frontiera si a fondului de monturu, acum scolasticu“, si cu numele: mai multi fosti granitiari din regimentulu romanu I.

De cumva cele descrise in acelu articlu, n'ar fi acurata si fidela fotografia a celoru petrecute in dilele aceste in Hatiegu si decumva ar' mai ecsiste unu alu doilea casu tocma de acestu feliu, amu dice, ca e competinti'a comitetului administrativu alu fondului a respinge condemnaver'a nemultiamire; inse dupa ce tóta intemplarea e localisata la Hatiegu de o parte; ér' de alta, cá nu cumva se fia sedusa opiniunea publica, si onoratulu comitetu se cugete, ca toti hatieganii, respectivu fostii granitiari din a II compania nutrescu acele idei retacite si contrarie culturei poporului; ne vedemu siliti si chiamati a lamuri starea lucrului inaintea onor. publicu, precum este.

Precum se scia, imperatés'a de fericita memoria Mari'a Teresi'a redicandu militia de granitia, a infiintiatu si dóue regimente romanesci cu numere: Das erste und zweite Walachen- (mai tardiu Romanen) Regiment si in documentele respective militia se afla cu numire: militia nationala; numire onorifica destulu pentru romani in acelu timpu feudalu. Aceste regimente preste totu si celu d'antaiu dela Orlatu in specie a avutu scoli parte germane in Orlatu, Vajda-Rece si Hatiegu dotate din fundulu de provente, mai tardiu erarialu, parte nationali romane sustienute mai vertosu dela comunele respective. Aceste tóte fara de caracteru confesionalu si sub conducerea regimentului, erau scoli dupa cercustari de confesiunea respectiva. — Cu desfiintiarea regimentului I scólele tóte au remasu in starea cea mai desolata, mai vertosu cele erariali, ca-ci incetandu jurisdictiunea militaria in teritoriulu regimentului, si guberniulu provincialu pentru meliorarea sórtei acelora neingrigindu prea multu, cu ordinatiunea din 2 Iuniu 1858 Nr. 7298/1161 le a supusu inspectiunei respectiveloru ordinariate pe ba-

sea unoru normative prescrise prin emisulu ministerialu din 22 Martiu 1858 Nr. 3193, si finduca dupa p. 4 din aceste normative in comunele mestecate, unde se afla dóue confesiuni, si parerile ordinariateloru divergésa (?!) suntu a se redica dóue scoli, ce mai tertosu acolo se vede a fi cu scopu, unde ambele confesiuni suntu bine representate, si fiacare dintre acele are oficiu parochialu de sene statatoriu, — cestiunea scólei din Hatiegu in acestu intielesu avendu a se resolvi, abia dupa unu deceniu, in 1868/9 s'a resolvitu in parte; ér' impartirea dotatiunei si rebonificarea unei parti de catra cealalta a remasu in pertractare si din causa, ca statutele fondului inca nu erau aprobate de inaltulu regimeu.

In anulu 1870 adunanduse representantii'a generala la Sibiiu pentru modificarea statuteloru pe basea emisului ministerialu, tocma precum face o reuniune séu associatiune de scóle, a formulatu statutele in acelu intielesu, cá se redice si sustiena scóle pentru cultur'a poporului romanu de granitia, tragundu dunga preste tóte certele confesionali, — care in adeveru nici representantiie, nici comitetulu nu le a potutu lua asupra-si, finducaatunci si ar' fi petrecutu timpulu numai cu pertractarea estoru cestiuni odióse spre daun'a si impedecarea institutiunei, de care si guberniulu transilvanu saturanduse, cu ordinatiunea sa din 8 Iuliu 1861 Nr. 2887 in urm'a decretului de curte din 14 Iuniu aceluiasi anu Nr. 914 indreptata catra universitatea Hunedórei a pusu intrebare: nu cumva ar' fi mai cu scopu, ca scói'a erariala din Hatiegu din considerarea relatiuniloru locali se se lase in calitatea mai dinainte fara caracteru confesionalu. Éta resp. pétra de scandalu, de care se lovescu fostii granitiari din Hatiegu de confesiunea greco-orientala. (Dómne intieleptiesce orbii, ca e tempulu!!! — R.)

(Va urmá.)

Din comitatulu Albei superiórc.

Se ne aducemu inca aminte de tempii de trista memoria pentru natiunea romana dinainte de 1848? Cu tóte, ca de atatea ori amu arunculu velulu uitarei preste acei timpi, astadi, candu regimiulu maghiaru colo susu in Bud'a-Pest'a, éra aici diosu prin comitatele uneltele sale servili -si sfarma capulu totu numai pentru acelu scopu, ca cum se ne mai este scumpu si pretiuitu, si chiaru de patriotismu, dieu, ca suntemu siliti a ne aduce aminte cu indoita durere, pentru cá trecutulu se ne servésca de invetiu pentru venitoriulu cu tentatiunile si cursele, care ni se arunca neincetatu de antagonii nostri politici.

Éca colo susu consortiuri, care conspiréza contra nóstra si pentru nimicirea solidaritatei romane, éra aici diosu uneltele aceloru consortiuri, cari prin intrigi si chiaru prin fortia ajutorati de legea, contraria intereseloru nóstre nationali romane, ne a eschisu cu pucina esceptiune din tóte representantiele comitatense!!

Comitatulu Albei superióre dupa acea lege maiestrita va dispune pentru venitoriu de unu comitetu comitatense de 120 membri, a carniu una diumetate suntu virilii, éra cealalta alesii — nu putemu dice a poporului — ci a boieriloru seraci si bancrotati, de óre-ce poporulu dupa legea cea caracteristica de alegere si fara parechia in tóta lumea civilisata prin censulu de alegere de 8 fl. este alungatu dela urna si rapitu de acestu dreptu frumosu, pe candu nobilulu serantocu admisu, cá candu predicatulu cu unu „de" in códa ar' fi creandu din densulu alta fintia omenésca. . . .

Activitate pana la posibilitate intre marginile acestei legi vitregi a fostu deris'a totu sufletulu romanu din acestu comitatu facia cu aceste alegeri. Activistii nostri, ce deplangu pasivitatea romaniloru cu atatea lacrimi de crocodilu, de siguru, ca cunoscundu in amerunțulu miscamintele si lupt'a intreprinsa in cerculu alu II-lea de alegere alu Birghisiului cu deosebire, ar' depune armele, capitulandu cu observare, ca unde sistematice chiaru prin lege esti persecutatu, acolo pre langa tóta activitatea pucinu, ori tocma nici unu resultatu póte se fia.

Legea, legea domuloru activisti, acésta ne stringe, dati se lucramu cu totii, si lucrati si dvóstra pentru delaturarea ei. Dupa ce cunóscemu ine, ca in dieta acum de odata nu putemu resesi, chiaru candu ne amu tramite deputatii nostrii ardeleni acolo, finduca cét'a antagoniloru ne impedeca, se remanemu in pasivitate pana ni se va dá timpulu oportunu, ca-ce intrelasarea pentru acestu casu este lucru, si de siguru mai curendu ne va duce la scopu, decatu participarea la dieta.

Resultatulu acestei activitati insasi pre langa tóta incordarea ni a datu de abia unu numeru de 8 representanti romani in comitatulu Albei superiore retacundu pre vr'o doi la numeru, ai caroru mosi si parinti erá póte fii devotati ai causei romane, pe candu si cu trupu si cu sufletu au trecutu in castrele strainiloru, atacundu de acolo sermanii de ei pre mam'a loru natiunea, pentru cá mane poimane se fia alungati si de acolo, pentru cuventulu ce i s'a observatu mai de curendu lui Wahrmann in dieta, „ca ei nu suntu urmatori de ai lui Árpád."

E bine cu 8 representanti in comitetulu comitatense, ce vomu a asteptá dela alegerile oficialiloru, cari voru decurge in 28 Decembre a. c. in comitatulu Albei superiore? Respunsu in asta privintia ni l'a datu de principiu elu dela „Nemere" in Nr. 98 anulu curinte si dupa densu „M. Polgár" si „Kelet". Pana acuma aveau romanii intre oficialii cardinali la oficiolatulu acestui comitatu unu vice comite romanu in person'a domnului Stefanu Ladai, cela ce a condusu in vr'o doi ani si diumetate comitatulu, finduca comitele supremu si cu fórbireulu erau mai totu absinti, cu o pricepere de lucru si unu tactu rau, care ar' puté face onóre multoru domni maghiari. Se vedi, ca astadi „Nemere" intr'unu comitatu cu maioritate mare romana candidéza pentru postulu de vice-comite trei maghiari, si de vice-comitele funginte nici nu voiesce a aminti.

Vomu fi ignorati si bine se ne amble, déca din gratia, care de alt-cum ne voru face o a simti binisioru, voru oferi dintre posturile subalterne si vre-unul romanu vre unulu, cá apoi se se póta laudá domnii maghiari in gur'a mare, ca ce drepti suntu si cum iubescu pre romani.

Se capete déra minte toti aceia, pre cari ii incanta inca fratietatea maghiara si se se destepte, pana ce nu voru fi suprinsi intru o óra pe neplacute; ca-ce pana atunci numai se voru folosi compatriotii nostrii maghiari de densii, pana ce va mai recere necesitatea, éra dupa ce acésta va fi delaturata cu alungat'a voru fi aruncati dela densii, pentruca nisuinti'a ungurésca este astadi cá cum a fostu pururea: trantirea romanului la pamentu si degradarea la sclavia, cá cu atata mai usioru se póta domni preste ei. Si apoi folósele trase inainte de 1848 de pe romani nici chiaru boieriulu romanu, dá apoi celu unguru nu le póte uitá. O si déca cunoscu domnii maghiari camva proverbiulu s. romanesc: „ce tie nu -ti place altuia nu face", pentru ce lu ignoréza óre, candu dupa tóte prospectele si politic'a portata **o re ajunga** facia cu némtiulu urm'a-ne. — De altcum le uramu drumu bunu, de óre-ce pentru de ai capacitá ne tienu pré bacatela. —

NB. Bine v'au potcovitu maghiarii! Asta ve e multiamit'a, ca nu v'ati tienutu cu disciplina sacra de pasivitatea decretata, ci ati lacomitu la bani pe voturi!! — 5 fl. de bilet'alu verde; cine da mai multu; ér' prentii si inteligenti'a unii ori au fostu nesce indiferinti, servili si de cei cu siediulu in dóue luntre, ori lenesi, de n'au disciplinatu si luminatu poporulu — sub patrafirulu moralitatei: —, ca e celu mai neiertatu pecatu de mórte, a vinde interesele natiunei pe banii oferiti cá lui juda la alegeri, cá se-si venda natiunea. Dér' patiani'a va invatia minte pre toti, ca-ce toti cei lenesi si lasi voru aré a suferi. — R.

Din comitatulu Albei inferiórc.

In 11 Decembre a. c. a decursu alegerile de ablegati in comitetulu comitatului Albei inferiori, cum se vorbesce, cam cu urmatoriulu resultatu.

1. Orasiulu Aiudu numerandu 600 de alegatori a fostu impartitu in 2 cercuri electorale, avendu de a alege fiacare cercu cate 19, prin urmare 38 de ablegati, alegatori au fostu impartiti in dóue partite, a dreptei si stangei. Aici a invinsu cu mare maioritate partit'a stangei. Alegerea a cursu delamintrilea in buna ordine fiindu alegatorii incunoscientiati de timpuriu despre diu'a alegeriloru.

Cerculu alegatoriloru alu cerculi Aiudu, la compusu 30 de comune ce numera 20.877 sufete cu 418 alegatori, dintre care pe Teasiu cade 95, pe Stremtiu 38, pe Lopadea ung. 23, pe Lopadea rom. 19, pe Asiniptu 35, pe Sau-Craiu 19, Girbov'a de diosu 17, pe Beti'a 15, Petiele'a 15, Tompahadi'a 15, Bagau 14, si celialalti pe celealalte comuni in numeru de cate unulu pana la siépte. Intre acestia alegori s'a computatu firesce si membri invescuti cu votu virilu, de unde urmeze, ca celea mai multe comune n'au fostu representate nici cu cate unu alegatoriu macaru, si ca comunele intre sine cu privire la contributiunea ce pórta; au luatu parte la alegere intr'o proportiune, care nici decum nu se póte justifica, si care pe deplinu **probéza,** ca legea electorale e cu totulu rea si nedrépta.

Pe langa o asemenea lege a mai influintiatu alegerile, si acea impregiurare, ca cerculu electorale s'a compusu din 30 sate cu 418 alegatori, pre candu dupa lege s'ar fi pututu face singuru din acestu cercu dóue cercuri electorale, cu cate 209 alegatori, si atunci s'ar fi inlesnitu celoru indreptatiti alegerea, nefiindu astrinsi a acurge din departare in loculu de alegere Aiudu.

Cea mai mare influintia insé o a ecsercitatu asupra alegeriloru machinatiunea domnului solgabirau alu cercului Aiudu Vass Miklos si Jakab Károly. Acesti doi domni, de si au primitu de timpuriu consemnatiunea numeloru cerculu indreptatiti la alegeri, nu numai ca nu au publicat'o in fiacare comuna, in intielesulu §-lui 30 din art. de lege 42 din an. 1870, ci s'a folositu de tóte modurile neconstitutionali, d. e. la granitiari din Teusiu a tramisu o consemnatiune numai de 42 nume, in Petiele'a, in Giomalu, in Lopadea rom. a sositu consemnatiunea celoru indreptatiti numai in presér'a alegeriloru, adica in 10 Dec. a. c. Ba romanii din Lopadea rom. au fostu condusi de judele comunale cu porunca, ca alegatorii suntu citati inaintea oficiului comitatensu pe 11 Decembre cá obsitari. (Acéste trebuie reclamate se se indrepte, ca astfeliu alegerea n'are valóre! — R.)

In diu'a de alegere la 9 óre diminétia domnulu Vass Miklos s'a aflatu in curtea pretoriala cu buzunariulu plinu de sieduli tiparite cuprindiendu acele numele celoru ce se se aléga. — Aici cum facea óre-care jude comunalu aratarea, ca s'au adusu ómeni, pe cari totudeodata ei presenta cá pe obsitari, numai decatu le impartia anumitele siedule, ii conducea in sal'a de alegere. Cu acésta ocasiune aratanduse in curtea pretoriala si domnulu advocatu Nicolae Gaetanu a rugatu pe domnulu Vass Miklos sa impartasi si densului o siedula a partitei sale, poftindulu totudeodata a cerca óre-care combinatiune intre romani si unguri, domnulu Vass inse nu numai, ca i au refusatu propunerea, ci l'a si indrumatu se se departie din curtea pretoriala, ca-ci la din contra dieu va fi silitu „a-mi pune tiolu pe capu", adica intre colegisti erá datina a avanca cuiva tiolu pe capu si apoi alu bate fara cá se póta vedé, ca cine l'a batutu (meg pokrocztatom). Dlu Gaetanu nu s'a intimidatu de locu de acésta amenintiare, ci ia respunsu, ca pe gerulu dominante si tiolu i ar' cadé bine mai vertosu, ca dlui are dreptu la alegere, dreptu a esplica legea celoru ce se presenta la alegere, **e conducatoriu de partí'a nationala romana,** n'a gresitu in contra legei nimica, si asia nu numai ca nu se departà din curtea pretoriala, ci intrà chiaru in sal'a electorala cu obsitarii dela Lopadea romana. In sal'a de alegere condusi fiindu de judele comunale alegatorii dela Lopadea romana, unulu dintre ei inaintea comisiuni primosce dela diu Vass Miklos anumit'a siedula de votisare. Alegatoriulu intrébu, ca ce are de a face cu siedul'a de óre-ce densulu e citatu **cá obsitariu** (!! Éca anarchistii! Ministeriulu sufere?! Anarchia! anarchia! anarchia maghiara! — R.). Diu Vass Miklos ei respunde, ca se nu vorbésca multe, ci se dé siedul'a domnului Ioane Papp membru alu comisiunei pentru culegerea voturiloru. Alegatoriulu incepù a tremura cu siedul'a in mana si era pe aici se dé siedul'a. Domnulu Gaetanu pofti pe dlu presiedinte alu comisiunei Boeriu Ferencz, cá se esplice alegatoriloru dreptulu loru, facundule cunoscutu totudeodata si cuprinsulu siedulei de votisare, ca-ci altfeliu o asemenea procedura si votisare din retacire nu se póte considera, cá legiuita. Dlu fóbiró Imre face cunoscutu comisiunei, ca pe acésta di nici unu obsitariu nu e citatu la oficiolatu, éra diu presiedinte inviéza pe diu Gaetanu a se retiené dela ori si ce alegari (de ce, unde vede anarchia?) si a cuprinde locu, déca voiesce in interesulu partitei sale a observa cursulu alegeriloru. Éra alegatorii din Lopadea rom. se indrumara se ésa din sal'a afara.

Diu Vass Miklos esindu din sal'a alegeriloru, insocitu de notari comunali o luara prin piaci'a si pe la casele ómeniloru, pe unde sciea, ca se afla judi comunali cu alegatori si asia, pe care cum ii afla ei lua si li conducea inaintea comisii, puindule respectiva siedul'a de votisare la fiacare in mana si apoi indreptandui la cismariu Sas Lörincz (Szász

Lörincz) că se se ospeteze din grati'a domnului br. Francisc Kemény; in asemenea impregiurari amu observatu chiaru si pe parentele Basiliu Ratiu din Cacov'a de langa Aiudu, ca inca si a condusu crestinii la votisare si fara de a intreba de cineva dintre romani, fara nici o mustrare de conscientia a votisatu dupa mandatulu d. Vass Miklos(?!). Dintre alegatorii romani abia s'au adunatu vreo 30 mai cu séma din Teusiu, Petiele'a si Giomalu, cari consultanduse si au compusu insii siedul'a de votisare si dupa amédi la 3 óre au votisatu. Numerulu totalu alu votisantiloru s'au suitu pana la 167 si asia partit'a dlui Vass Miklos a reesitu cu maioritate. Din 24 de alesi e numai unu romanu. Avendu in vedere numerulu alegatoriloru si asemenandulu cu numerulu celoru ce au votatu, se póte afirma cu securitate, ca consemnatiunea alegatoriloru nu s'a tramisu de locu in cele mai multe comune si ca acésta alegere s'a efectuitu cu totale ignorare si calcare a legei.

Cum se va fi observatu legea si cum au decursu alegerile in cealalte cercuri electorali n'amu pututu afla pana acum, se dice inse, ca romanii ar' fi reesitu in maioritate in cerculu electorale Blasiu si Barabantiu, éra in cerculu Vintiu de diosu, se dice, ca romanii cu ungurii s'a invoitu a alege dinmetatе romani diumetate unguri; póte ca romanii au reesitu si in Rosi'a montana, si asia se póte crede, ca intre 210 membri alesi se voru afla vreo 60 romani.

Acestea spre informarea publicului.

Aiudu, 17 Decembre 1871.

Petru Poppu m/p.

Respunsulu

ministrului ung. de instructiune la interpelatiunea dlui Babesiu in sied. camerei represent. din 17 Decembre 1871.

Dlu ministru Dr. T. Pauler luandu cuventulu dice:

„Dlu ablegatu Vinc. Babesiu -mi a adresatu o interpelatiune si a potitu cá se respundu la acesa inca inainte de pertractarea bugetului instructiunei publice. Acea interpelatiune suna: (Cetesce tóte cinci punctele interpelatiunei.)

„La aceste intrebari respundu: (Se audimu!)

Scólele medie ce substau nemidiulocitei dispusetiuni a ministrului de instructiune, in privinti'a limbei de instructiune suntu parte curatu maghiare, parte mestecate; adica acolo, unde partea mai mare séu o parte considerabile a poporatiunei este de alta limba decatu cea maghiara, se folosesce afara de limb'a maghiara a instructiunei, inca si limb'a acelui tienutu, astfeliu, ca profesorii esplica obiectele si in acea limba, si scolarii potu se respunda in aceeasi limba, — si afara de ast'a, limb'a tienutului se propune cá studiu relativminte obligatu, in acelu intielesu adica, incatu acei scolari suntu detori a o invetiá, ai caroru parinti séu tutori poftescu acést'a.

Atari scóle medie suntu: gimnasiele din Sibiiu, din Treston'a, din Zoln'a, din Becicareculu mare, din Bistritia-Bani'a, din Bartfa, din Lugosiu, Timisiór'a si altele. De aici se vede 1. ca concernintiloru li este data potinti'a de a-si invetiá limb'a gramaticesce, si a 2. ca este ingrigitu, precum dice legea — dupa potintia, cá se se cultiveze in propri'a loru limba pana acolo, unde incepe stadiulu culturei mai inalte academice.

Ce se atinge de redicarea de institute nóue, dupa a mea pricepere chiamarea statului este, a deschide acolo si atunci, candu atari in careva tienutu séu lipsescu de totu, séu cele ce ecsistu nu mai ajungu a satisface trebuintiei. Incatu din aceste cause va fi vorb'a de redicarea de scóle nóue, intr'atat'a, guberniulu se va ingrigi — cá pana acuma, cá se corespunda dispusetiunei legei in privinti'a celoru de diferite limbe, precum a datu guberniulu semne despre acésta voia si intentiune a sa si prin acesa, ca a subventionatu mai multe institute curatu de alte limbe, precum este a Neoplantei, a Brasiorului si — din fondulu relegionariu, a Beiusiului.

Ce se tiene de stipendia si de scóle preparatórie pentru profesori, facultatea filosofica a universitatei maghiare, dupa organisarea ei presente, are chiamarea principale a dá modu de perfectionare celoru ce se pregatescu pentru carier'a profesorale la scólele medie; afara de acést'a se afla infintiata o preparandia pentru profesori gimnasiali si un'a pentru profesori reali. — (Firesce tóte numai in limb'a maghiara! — Trad.) O astfeliu de preparandia se va infintiá si la universitatea din Clusiu.

Asia déra toti fiii patriei au ocasiune (maghiara!) a se prepará la aceste institute pentru profesure la scólele de midiulócu; fiinduca nimenea de nici o confesiune séu nationalitate nu este eschisu dela acelea, fia-cine póte luá parte acolo la instructiune.

Totu astmodu suntemu si cu stipendiale pentru candidatii de profesura. La impartirea acestoru stipendia se considera promerinti'a (aprobare). Ori cine póte recurge si cere, si pre catu cineva se va afla demnu, póte si dobandí.

Anulu viitoriu anu intentiunea de a deschide concursu pentru aceste stipendia si fia-cine va poté se competiésca, fara diferintia de confesiune si nationalitate, si se voru dá acelor'a, cari se voru arată mai demni de ele. Astfeliu credu, ca — fara de a se votá o rubrica speciala, in bugetu, voru vré ocasiune de a se prepará pentru profesure fii patriei de diferite limbe.

Ce se atinge in fine de cea din urma intrebare, despre universitatea din Clusiu, intru acésta privintia este regulatoriu pentru mine art. de lege 44, la carele s'a provocatu si dlu interpelante, si anume §§ 18 si 19. Proiectulu de lege despre universitatea de Clusiu se afla sub desbatere in comisiunea pentru afacerile scolarie, si intru catu in acesa privintia cas'a ar' afla necesarie dispusetiuni speciali, va depinde dela a ei intieleptiune a le face la timpulu seu, candu adica proiectulu de lege va ajunge inaintea casei (aprobare).“

Babesiu gral:

„Onorabile casa! Pré stimatulu d. ministru la prim'a intrebare ce i amu adresatu, binevoi a respunde in esentia, ca — intru catu-va dejá este ingrigitu pentru instructiunea celoru de nationalitate nemaghiara — in limb'a loru propria la scólele medie. Ast'a este cam esenti'a respunsului. Si dlu ministru numai decatu a si insiratu catева institute de astfeliu, la cari adica este preingrigitu cá cei de alte limbe se castige instructiune in propriele loru limbe.

Ce se tiene de acést'a, marturisescu, ca mai vertosu pentru partile pre unde n'amu ocasiune a ajunge nici odata, nu posiedu informatiuni depline: aceea inse sciu, ca la gimnasiulu din Temisiór'a terierimei nu se propune in alta limba decatu in cea maghiara; ori care alta limba acolo este eschisa*). (O vóce din drépt'a: „Asia e bine!“)

Póte ca e bine; póte fi ca si eu voiu dice in fine, ca e bine, dér' me rogu se fiu buni a me ascultá pana in fine (se audimu!)

Intru asemenea mi este cunoscutu, ca si la Sibiiu fórte cu greu tenerimea romana póte se castige instructiune in propri'a sa limba. Despre celelalte institute ce nu le cunoscu, n'amu ce se dicu.

Dér' dlu ministru a binevoitu a observá, ca junimei de nationalitate nemaghiara i se dá ocasiune de a-si invetiá propri'a sa limba, intru catu poftescu acést'a parintii séu tutorii scolariloru. Eu celu pucinu astfeliu amu intielesu cuvintele dlui ministru. Dér' me rogu cu umilintia, mai antaiu de tóte se -mi fia permisu a spune, ca in lege de acést'a, de acésta conditiune nu este vorb'a, si rogu mai departe pre onorabili'a casa, se se feréscа a admite acestu periculosu principiu; ca-ci de si — ce e dreptu, acestu argumentu astadi póte se tréca de o buna apucatura pentru de a respinge pre cei de alte nationalitati cu justele loru cereri, mane inse acestu argumentu póte se devina o arma, indreptata tocmai in domni'a vóstra. Eu din parte-mi repetu, ca in lege nu este vorb'a de acésta conditiune, si eu sum de firma credintia, ca in data ce la vreo scóla media se afla nemaghiari in numeru destulu de mare, voiu se dicu in numeru considerabilu, acelor'a trebuie se li se tiena prelegeri in limb'a loru propria, fiinduca numai in acea limba li se póte midiuloci cultur'a intelectuala. Din parte -mi inse eu sciu, ca d. e. la gimnasiulu lugosianu numai fórte raru se intempla de se esplica studiale romanilor romanesce, macaru ca pluralitatea scolariloru este de nationalitate romana, si intre acestia mai multu de diumetate de feliu nu sciu limb'a maghiara, totusi trebuie se invetie primele temeiuri ale scientieloru unguresce, intr'o limba nepriceputa.

Din aceste consideratiuni eu credu, ca respunsulu dlui ministru este unu respunsu intru atat'a bunu, intru catu elu multiamesce o parte, dóra maioritatea casei; de sicuru inse elu nu póte fi satisfacatoriu pentru maioritatea tierei, care nu atatu tinde la invetiarea fia de sine, fia prin maiestria, a unei óre care limbe, catu mai vertosu la castigarea de scientie, pentru care castigare — repetu, numai unu modu sicuru ecsiste, instructiunea in propri'a limba.

Eu deci asupra acestui respunsu alu dlui ministru nu voiu dice nimicu, nu voiu dice, ca sum multiamitu séu nemultiamitu, ci provocu pre onor. casa, se se intipuésca in starea, in care ne aflamu noi cei de nationalitate nemaghiara, intipuésca-si buna óra, ca adi-mane séu macaru in 30 de ani, prin casualitati cá celea prin cari noi amu devenitu in starea de astadi, amu ajunge cá facia de maghiari ómenii unui Bismark séu a unui Gortschakoff se se folosésca de unu respunsu cá alu dlui ministru de instructiune, — si re rogu se spuneti: cum ati fi multiamiti? Si — se-mi credeti, ca nimicu nu este nepossibilu pre catu timpu traiescu popórale. Eu asia credu, ca in asemene casu, ori-care maghiaru omu de omenia, ar' respunde, ca — nu este, nu póte se fia multiamitu!

Atat'a despre respunsulu la prim'a intrebare.

(Va urmá.)

*) Pe totu loculu e asia. Toti se refranga mistificatiunile, cá se se faca lumina!

Home Rule.

Esti acest'a titululu unei asociatiuni si totu odată alu unei bandiere politice in Marea Britania, ce a castigatu celebritate in Angli'a, si pare ca voiesce a constitui nodulu unei miscari seriose de despartire, care se ingraona cu cestiunea politica, destulu de complicata in acea tiéra.

Suntu in fapta notate relatiunile pariiloru, eschisiloru din afaceri publice si a perturbariloru produse de agitatiunea ce domnesce cu cerbicie la industriele cele mari, cari se impotrivescu propuneriloru de intocméla: suntu batatórie la ochi si progresele, cari le face opusetiunea in tóta diu'a in contra formei de regimu monarchice. Dupa ce s'a aratatu, ca institutiunea acésta e pré scumpa, se observa la fine, ca neactiunea si singuratatea, in care traiesce famili'a regésca in Angli'a probéza potinti'a de a se guverná si fara aparatulu si pomp'a regalitatiei, si déca nu s'a conchisu spre a cere deadreptulu republic'a, se creá totusi una agitatiune politica nu indiferenta, in care paladinii dedati ai legitimismului se retrasera á fi cu pré mare caldura aperatori constitutiunei.

Reservele camerei lordiloru casiunara cea mai viua frementare, opunenduse la reformele liberali voite nu numai de tiéra, ci provenite inca si prin initiativ'a guvernului. In reform'a militaria, in votulu secretu, in tóte ocasiunile, in cari caus'a libertatei trebuiea se faca unu pasiu inainte, guvernulu si tiér'a se aflau inaintea unei impedecari, care ce e dreptu invinse, dér' chiaru pentru opunerea permanenta, nascú intr'ensii dorinti'a naturala de a o smuige din midiulocu si a-si aplaná drumulu spre a trai fara greutati.

Acuma, la tóte aceste cestiuni fórte ardietórie se mai alatura agitatiunea legala si obstinata a Irlandiei, care pare a se manifestá mai potinte cá de alte ori pentru initiativ'a acelei asociatiuni, dela care s'a inceputu miscarea si care primi numele de Home rule.

Mai de lungu timpu a fostu Irlandi'a tractata cá tiéra de conquista, invinsa, lipsita de drepturi; data in vitregi'a guvernului a carui numire aterná dela intrigile curtei si dela apucaturile aristocratiei; asuprita dér' si storsa de sange, cá Itali'a sub spanioli, dede in tóte timpurile semne manifeste, ca vrea a scapa de jugulu nesuportatoriu. Rescularile cele dese si reflecsiunea judiciósa a ómeniloru de statu angli, de unu certu periodu de ani reesira spre a domoli regimulu primitivu, fara cá pentru acést'a se póta resjunge aceea pacificare a animiloru, care e neaperatu de lipsa pentru cá imperiulu britanicu se nu vina la disrumpere.

Macaulay, unulu dintre ómenii de statu si dintre istoricii cei mai renumiti ai Angliei, prevede de timpuriu, ca sistem'a continua de represiune si ostinationea anglesilor de a nu voí a concede Irlandiei drepturile sale, ar' fi condusu lucrulu la una discordia — grea: svaturile sale nu fura ascultate decatu numai in parte. Insusiu Gladstone, care vini la potere cu program'a pacificarei Irlandiei, nu a reesitu. Fenianii, cari in periodulu anterioru au fostu compromisu linistea, fura invinsi si redusi a luá calea ecsiliului; pentru acést'a sortile insulei totu nu fura asecurate, si problem'a se pare inca neatinsa, cá si cum de seculi nu s'ar fi fostu facutu nici catu unu pasiu pentru resolvarea ei. Faptele din urma si revóltele cu ocasiunea, in care principii se aflau la Dublinu, aratara catu de seriósa si profunda e agitatiunea, si catu merita numele de revólta in permanentia.

Home rule a datu astadi una forma mai esplicata, mai chiara acestei agitatiuni, carea pana

acuma imbracă formele de una aspiratiune de nedependentia si de unu simtiementu religiosu, cu totulu opusu celui alu natiunei angle. Program'a acestei asociatiuni este cererea curata, scurta si resoluta de una autonomia completa in politica si administratiune, si home rule promite a nu se opri, pana candu nu va fi obtienutu pentru Irlandi'a unu parlamentu propriu, precum este in Canad'a si alte colonie angle.

Reform'a déca s'ar obtiené, si deca ar' fi cu potintia de a o obtiené, ar' fi cea mai mare transformare, careia póte se fia supusa imperati'a britanica. Parlamentulu irlandesu ar' ordina cá neaperatu de lipsa unu parlamentu scoticu in Edinburgu si monarchi'a anglesa ar' veni transformata in unu statu federativu, alu carui scaunu, Londonu, ar' aduná representantii de tóte partitele, ce o compunu, in una mare adunare federala spre á tractá afacecerile generali ale statului, pre candu alte adunari tienutali (regionali), supuse la jurisdictiunea derivatórie dela unitatea politica, ar' fi neaternatórie pentru totu ce privesce afacerile speciali.

Celu din urma meeting tienutu de partisanii lui home rule dede importantia la acestu planu politicu, atatu de magnificu — —. Mai multu de 8 mii de persóne au fostu de facia, si oratorii, cari luara parte, care mai pucinu, care mai multu, intrara in rondulu ideeloru, care constituescu program'a reuniunei irlandese.

Vechiulu spiritu alu Angliei relucra totusi in contra ideei autonomiei impinse la federalismulu: traditiunea concistei domnesce inca in ras'a anglosasésca, si chiaru fóile cele mai liberali combatu cu indereternicia un'a idea, ce póte duce la sfasiarea, anticului edificiu alu unitatei britanice. Conces'a autonomia pentru Irlandi'a, observéza „Daily Telegraph", ar' trebui a o concede si Scotiei, la tiér'a de Wales, la Indi'a, care éra e unu posediementu de 150 de miliône de locuitori. Si la acésta prospectiva se spaimenta, gramadescu obiectiuni preste obiectiuni, si conchidu dicundu, ca proiectulu irlandesiloru este una utopia, care cu pucinu numai nu asémena cu ceea, de a aruncá una punte pre marea atlantica.

Cu tóte acestea home rule ecsista, este una reuniune, e mai multu decatu una reuniune, una idea, carea cá ori-care alt'a, -si va face calea sa. Póte fi cá principiulu federativu se strice unitatea britanica, dér' se apropia de forti'a statelor unite, de a Elvetiei, Germaniei; póte inca se fia pentru irlandesi, o rescótere ecsesiva. Dér' cestiunea ecsista de seculi, si tenacitatea, cu carea Irlandi'a a continuatu a se bate spre a se capatá neaternarea sa propria, este impinsa pana la afirmarea, ca nu se retragu dela nici o dificultate, pana voru fi restituite mai antaiu acele drepturi, pentru cari nu a incetatu a sacrifica pacea interna, prosperitatea si vietí'a atatoru fii.

Nu se póte sci inca, unde voru duce tóte acestea resultatulu, pentruca mutarea popóreloru nu este inca supusa la legi atatu de ecsacte spre a le póte calculá fasele cu una formula algebraica; dér' frementulu ce continua, dictéza una deslegare neaperata, si acum guvernulu anglesu afara de escioperii (incetarile dela lucru), camer'a lordiloru si corón'a mai are in spate inca si una cestiune de federalismu sulevata de tiéra mai in adinsu, mai resolutu." Póte acésta va fi indemnatu pe o parte a lordiloru a se demite in pertractari cu lucratorii internationalei, pentrucá se li se reguleze pretensiuniile pe catu s'ar poté pe cale paciuita. Éca si in Angli'a cea poternica se da respectu acelei plase de cetatiani, cari nu -si pléca asia lesne gutulu la jugulu partitei predomnitórie. Bateti si vi se va deschide, cantati — mereu — si — in fine — veti afla. —

Novissimu. Depesi'a lui Bismark din 7 Dec. catra comit. d'Arnim in caus'a acuitarei francesiloru prinsi mai eri cá atentatori in contra ostasiloru germani in Franci'a, suna:

„Pe viitoriu, déca in asemene casuri ni se va refusa estradarea, vomu fi siliti a luá otagii printre francesi; evenimentele petrecute probéza, ca in Franci'a animositatea in contra nóstra este atatu de positiva, in catu vomu fi siliti, in viitóriele nóstre negotiari cu Franci'a, nu numai de a luá garantii pentru ecsecutarea conditiuniloru de pace, ba inca vomu fi nevoiti de a luá defensiv'a pentru aperarea positiunei nóstre in departementele ocupate." D. „M."

Diurnalele Franciei numescu acésta depesia mortifera pentru francesi si dicu, ca Bismark cauta numai pretecstu de a prelungi ocupatiunea spre a impedeca restaurarea Franciei.

In Ispani'a min. s'a compusu: Sagosta pres. si interne, Malcampo marina, Deblas esterne, Candau lucrari publ., Topete colonie, Angulo finantie, Grizand justitia, Garminde resbelu. Cortesii se voru aduna la 8 Febr.

Itali'a. Regele la anulu nou va fi in Rom'a, apoi calatoresce la Neapole.

Romani'a. Cu unu cugetu plóna protestarile la camera in contra conventiunei Bleischröder.

Varietati.

— **„Franciada"** cantulu III de G. Al. Zamphirolu, cuprinde cá argumentu: Locasiulu nemuririi. Dumnedieu in midiuloculu angeliloru precuventéza si decreta incercarea Franciei pentru consolidarea si purificarea intregei giute latine. Positiunile dela Saar. Armatele lui Frossard gustu repausulu. Florandu in prad'a durerileru amorului naréza amiculúi seu o parte a nenorocirileru sale. Lupt'a dela Saarbruck. Acolo francesii anuncia victori'a pre sém'a loru. Pretiulu unui ecsemplariu este unu leu nou. — Se pune sub tiparu si cantulu IV. —

— **„Romani'a"** fantasie quadrille pentru piano de Wenzel Ignatz Medek, capelmaistru si profesoru. Acestu quadrille, prin constructiunea sa caracteristica si instructiva, se compune din 6 piece brilante adica: 1. Le Boulevard ou la Promenade. 2. Les Caprices. 3. La Concurrence. 4. La Revolution. 5. L'Union. 6. La Gloire des Principautés-Unies. — Pretiulu lei noi 4. —

Indreptare: In Nr. tr. colon'a prima, ser. 34 cetese: pre candu si in Cislaitani'a se afla 250 mii la olalta etc.

Nr. 10.610/1871. 2—3

Escriere de concursu.

Spre ocuparea tuturoru posturiloru de padurari si jutari séu paditori de padure pentru padurile comunali se escrie prin acésta concursu cu terminulu pana la 30 Ianuariu 1872.

Locurile ce suntu de a se ocupa, suntu urmatóriele:

1. Unu padurariu cu salariu anuale de 1000 fl. v. a. si cu unu pausialu de calatoria de 200 fl. si cu unu deputatu de lemne de 12 stanjini, inse fara cortelu naturalu si diete intre marginile teritoriului seu de oficiu.

2. Cinci padurari de revieru cu salariu anuale de cate 700 fl. si 120 fl. pausialu pentru calu cu obligamentulu de a tiené fiacare cate unu calu de calaritu, mai incolo cu unu deputatu de lemne 6 stanjini, cu cortelu naturalu, si in fine cu diete de 2 fl. pe di afara de teritoriulu seu. Fiacare dintre acestia padurari e datoriu revierulu seu de padure alu mesura in terminu de 3 ani dela asediarea sa in postu si alu imparti dupa calitatea lemneloru de taiatu.

3. Doi adjuncti de clasea I-a cu cate unu salariu anuale de 500 fl., 120 fl. pausiale de calu, cu obligamentulu pentru fiacare adjunctu de a tiené unu calu de calatoritu, cu unu deputatu de lemne de cate 6 stanjini, fara cortelu naturalu si diurne.

4. Unu adjunctu de clasea II-a cu salariu anuale de 400 fl., 6 stanjini de lemne, si la calatoritu afara de teritoriulu seu unu diurnu de 1 fl. pe langa rebonificarea tacsei cailoru de poste, fara cortelu naturalu si pausialu de calu.

5. Siesespredjece jutari séu paditori de padure cu salariu anuale de cate 200 fl., unu pausialu anualu de cisme cu 5 fl., cu 6 stanjini de lemne, cu imbracamintea oficiósa in natura.

6. Dóuedieci si patru jutari cu salariu anuale de cate 150 fl. v., unu pausialu anualu de cisme cu 5 fl., mai incolo cu cate 6 stanjini de lemne si cu imbracamintea oficiósa in natura.

Acésta se publica cu acelu adausu, cá competentii pentru postu de padurari se-si inainteze cererile loru provediute cu documentele despre studiele forestiere, si despre aplicarea loru de pana acuma, si despre cunóscerea limbeloru patriei; éra jutarii se-si astérna cererile loru provediute cu documente despre etate, ocupatiunea si mai dinainte, si despre cunoscientí'a celu pucinu a unei limbe din tiéra in grai'u si in scrisu — la acestu magistratu pana la terminulu susu numitu.

Brasiovu in 6 Decembre 1871.

Magistratulu urbanu si districtuale.

„ALBINA"

Institutu de creditu si economii

in Sibiiu.

Fiindu subscrisu intregu capitalulu de actiuni ale Institutului de creditu si economii **„Albina"**, domnii actionari ai numitului institutu suntu rugati, in sensulu conditiunei I din publicatiunea nóstra dela 1-a Augustu a. c.: a respunde in timpu de o luna si rat'a II de 20% adica cate 20 florini de actiuni, séu la domnii representanti ai nostri, unde s'a facutu subscrierea, séu si deadreptulu la acestu comitetu in Sibiiu, strat'a Macelariloru Nr. 110.

Sibiiu, 10 Decembre 1871.

2—3 **Comitetulu fundatoriu.**

Cursurile

la bursa in 23 Dec. 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 50	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 30	„ „
Augsburg	—	—	116 „ 60	„ „
Londonu	—	—	117 „ 05	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	60 „ 10	„ „
Obligatiunile metalice vechi de 5%			71 „ 50	„ „
Obligatiunile rurale ungare			79 „ —	„ „
„ „ temosiane			76 „ —	„ „
„ „ transilvane			75 „ 75	„ „
„ „ croato-slav.			— „ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	814 „ —	„ „
„ creditului	—	—	328 „ 80	„ „

PRAFURILE purgative gazóse

dela Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetitórie ale apei minerale renumite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tóta puterea vindicatória a acelei intru unu grade inaltu.

Efectu deosebitu arata prafurile acestea la catarhe, slabitiune si spasmusu de stomachu, la slabitiune de misoire, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste measura de acide), la hyperami si inflatari ale ficatului si splinei, la secretiune si secretiune bolnavitiósa de fere, la inchegare si concretiune de fere, si la galbinare ostinata, causate din aceste; nu mai pucinu la nesocotitatea fiacarui organu alu trupului; la astma (greutate de resuflare) si batatur'a animei, la atonia (slabitiune) si imflatalentí'a matieloru, la hydropica si la plétora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiev'a uduiui, la formare de nesipu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si inflaturi de matrice (matra), la flucsiuni séu pola alba, inclinatiune la motrorhagia, ameteala, congestine catra capu si pepto, la saghitiu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Pretiulu unei cutie cu 12 dose impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintiarei este **1 fl.** v. a.

Se gasesce in tóte pharmaciele mai renumite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specerii mai insemnate. —

Depoulu principalu si birolu de espeditie se afla in Brasiovu in apotec'a **„la corón'a"** a lui **Gregoriu Száva.** 3

Redactoru respundietoriu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui

IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.